

Motion till riksdagen 2017/18:3425

av **Magnus Oscarsson m.fl. (KD)**

Jakt och viltvård

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska verka för en ändring av art- och habitatdirektivet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen snarast bör lägga fram ett förslag till instansordning för skydds- och licensjakt, där eventuell rättsprövning endast sker i en domstol och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över de ekonomiska ersättningarna för rovdjursangrepp på tamdjur och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om striktare regler för stödutfodring av klövvilt och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om regeländringar för att underlätta kameraövervakning av åtel och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att underlätta användning av rörlig belysning och mörkersikten vid jakt nattetid och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av kravet på att vildsvinskött först måste passera en vilthanteringsanläggning och tillkännager detta för regeringen.

Inledning

Jakten är och ska ses som en nationell angelägenhet för att förvalta naturens resurser. Den svenska staten behöver i alla sammanhang agera för att jaktfrågorna ska hanteras på den nationella nivån, inte på EU-nivå. Förvaltningen av jakt- och fiskerättigheter ska ske med så stort lokalt och regionalt inflytande som möjligt. Jakt är både en viktig fritidssysselsättning och en näringsverksamhet i form av bl.a. jaktturism. Därför är det viktigt med ett regelverk som underlättar småskalig beredning och försäljning av kött.

Subsidiaritetsprincipen i viltförvaltningen

Viltförvaltningen behöver decentraliseras ytterligare – från europeisk nivå till nationell nivå och från nationell nivå till regional nivå. Regelverket för skydd för värdefulla livsmiljöer och arter i EU bör anpassas efter de olika nationella förutsättningarna. Beslut om skydd av vilda djur och hotade arter är en fråga där medlemsstaterna i större grad ska återfå beslutsmakten. Här krävs flexibilitet med hänsyn till de mycket olika naturliga förutsättningar som finns inom unionen. Djur- eller växtarter som är hotade i södra Europa kan vara talrika på ett skadligt sätt i de nordliga medlemsländerna. Behovet av licensjakt av varg, skydds jakt av skarv i skärgårdsmiljöer och jakten på vildsvin är exempel på frågor som ska avgöras nationellt.

Förändra art- och habitatdirektivet

Den svenska vargpopulationen har vuxit kraftigt på senare år. Från att ha varit utrotningshotad finns det idag ett behov av jakt för att hålla nere populationen och att ta bort skadegörande individer. Emellertid har vargjakten ställts in i flera län på grund av utdragna överklagandeprocesser i domstolarna.

I slutet av 2015 fastslog den svenska Högsta förvaltningsdomstolen att EU:s unionsrätt kräver att bestämmelserna i art- och habitatdirektivet (eller livsmiljödirektivet som det också kallas) kan prövas i medlemsländernas domstolar. Därigenom har det uppstått en situation där ett överklagande i sig – oavsett hur sakligt välgrundat det är – kan skapa en domstolsprocess som i praktiken omöjliggör jakten. Denna situation riskerar att skapa stor frustration och undergräva tilltron till rättsordningens möjligheter att hantera rovdjursförvaltningen.

Art- och habitatdirektivet behöver uppdateras. Idag krävs enhällighet i ministerrådet för att flytta en art från listan över djur som anses kräva ”noggrant skydd”. Detta har hittills aldrig gjorts. Kristdemokraterna anser att det behöver införas en smidigare rutin för att omklassa hotstatusen för olika arter, i takt med att populationerna växer eller krymper. Det bör också skrivas in i direktivet vilka processuella regler som ska gälla för prövning av beslut som kan beröras av direktivet. Det måste i praktiken vara möjligt att ordna skydds- och licensjakt utan orimligt långa överklagandetider.

Riksdagen bör därför tillkännage för regeringen som sin mening att Sverige ska verka för en ändring av art- och habitatdirektivet.

I avvaktan på eventuella ändringar i direktivet kan vi i Sverige utforma en instansordning som gör att domstolsprocessen kan gå snabbare. Regeringen gjorde våren 2016 förändringar i jaktförordningen i ett försök att skapa en snabbare instansordning under gällande EU-direktiv, men även detta innebär totalt fyra instanser. Kristdemokraterna föreslår att regeringen lägger fram ett förslag till instansordning för skydds- och licensjakt, där eventuell rättsprövning endast sker i en domstol.

Rovdjursangrepp på tama djur

Rovdjursangrepp på tamboskap och husdjur kan orsaka stor ekonomisk skada för lantbrukare och leder till stor otrygghet bland många som lever i rovdjurstäta områden. Vi vill att det ska gå att bedriva en ändamålsenlig skydds jakt kombinerat med ersättningar till dem som får sina tamdjur rivna och dödade av rovdjur. Inga av våra svenska rovdjursarter är i dagsläget utrotningshotade. Vi anser att en fortsatt riktad och

selektiv jakt på varg behövs och är möjlig utan att påverka vargens gynnsamma bevarandestatus. Inom renskötselområdet ska beviljande av skyddsjakt ske med särskild hänsyn till rennäringen, eftersom den är en betydelsefull del av samisk kultur samt viktig för sysselsättning och boende i Sveriges norra inland och fjällvärld.

De ekonomiska ersättningar som staten betalar ut för rovdjursdödade tamdjur behöver ses över så att en rimlig kompensation ges. Samtidigt behövs andra åtgärder för att minimera rovdjursskadorna.

Minska vildsvinsstammen

Den växande vildsvinsstammen i Sverige orsakar mångmiljonbelopp i skador varje år, vilket är förödande för lantbrukare och andra näringsidkare på landsbygderna. Bönderna får betala det högsta priset då vildsvinen bökar upp åkrar och vallodlingar med stora skador till följd. Vildsvinen står också för ett stort antal viltolyckor i trafiken, omkring 3 000 per år. Därutöver har många villaägare fått sina gräsmattor uppbökade.

Ohämmad stödutfodring, ibland med tonvis av sockerbetor på samma plats, betraktas som en av de bidragande faktorerna till vildsvinsstammens ökning. Kristdemokraterna anser att det är värt att studera LRF:s förslag till reglering av klövviltutfodring. En viktig del i förslaget är att reglering av utfodring ska gälla specifikt för klövvilt, däribland vildsvin, som ju orsakar de största skadorna. Regeringen, eller den myndighet regeringen bestämmer, ska kunna sätta upp villkor för utfodring av klövvilt. Länsstyrelserna ska utöva tillsyn över att regler för utfodring följs. Enligt förslaget ska Naturvårdsverket meddela föreskrifter om fodermedel, utfodringsmetoder och tillåten mängd foder som får användas. Detta skapar möjligheter att stoppa de avarter som finns idag.

Kristdemokraterna anser också att vildsvinspopulationen måste begränsas genom ökad jakt. Den effektivaste jaktmetoden för vildsvin är med åtel nattetid. Kameraövervakning av åteln underlättar jakten, men är idag tillståndspliktig. Den statliga utredningen ”En ny kamerabevakningslag” (SOU 2017:55) har varit ute på remiss. I denna föreslås bland annat att kamerabevakning inom jordbruk och skogsbruk eller av vilt, t.ex. vid åtlar, inte ska omfattas av tillståndsplikt eller anmälningsplikt. Däremot ska det införas krav på adressuppgifter på den som satt upp kameran. Detta har kritiserats av flera remissinstanser och innebär risk för att integriteten hos jägare och maskinägare hotas. Det innebär också att potentiella maskintjuvar får veta var nycklarna till skogsmaskinen finns. Även militanta aktivister kan missbruka adressuppgifter till jägare. Kraven på information vid kamerorna anses bero på nya EU-regler, men i själva verket är de föreslagna svenska reglerna strängare än vad EU-direktivet kräver. Kristdemokraterna föreslår att det inte ska vara krav på att ange namn och adress på övervakningskameror. Det ska vara tillräckligt att det på något sätt går att knyta kameran till dess ägare, exempelvis genom jägar-id.

Det behövs även andra regeländringar för att underlätta jakt nattetid; det kan handla om att förenkla regler om rörlig belysning och ljusförstärkande nattsikten.

Kristdemokraterna anser att jägarna lättare ska kunna sälja vildsvinsköttet. Det finns idag möjligheter för jägare att sälja kött från annat klövvilt direkt till konsumenter eller en lokal butik eller restaurang. Vildsvinskött måste emellertid först passera en vilthanteringsanläggning. Kristdemokraterna föreslår därför att kravet på vilthanteringsanläggningar ses över. Däremot ska det naturligtvis fortfarande vara krav

på att köttet ska genomgå trikintest och att det skall vara tydligt spårbart varifrån viltet kommer. Den modell som finns i Tyskland skulle kunna tjäna som inspiration.

För att ytterligare uppmuntra försäljning av vildsvinskött, föreslår Kristdemokraterna att staten ska bjuda på avgiften (idag omkring 100 kronor) för ett trikintest. Att ta bort avgiften för trikintester skulle kosta staten cirka 10 miljoner kronor per år.

Magnus Oscarsson (KD)

Emma Henriksson (KD)

Roland Utbult (KD)

Lars-Axel Nordell (KD)

Annika Eclund (KD)